

1026 Budapest, Riadó u. 1-3.
Levélcím: 1391 Budapest 62., Pf. 211.
KRID: 213396918
Telefon: (06-1) 472-8865
Ügyszám: VJ/38/2022.
Iktatószám: VJ/38-7/2022.

Betekintheső változat

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a Dudás Hargita Zavodnyik Ügyvédi Iroda (1036 Budapest, Lajos utca 66.; eljáró ügyvéd: dr. H. Á. és dr. Z. J.) által képviselt **OTP Bank Nyrt.-nek** (1051 Budapest, Nádor utca 16.) a VJ/26-16/2020. számú határozatban előirt kötelezettségek módosítása iránti kérelmére indított utóvizsgálati eljárásban meghozta az alábbi

h a t á r o z a t o t .

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a kérelemnek helyt ad és a VJ/26-16/2020. számú határozatot módosítja akként, hogy a 2. és 3. pontjában előirt kötelezettségeket mellőzi.

A határozat ellen a kézhezvételtől számított 30 napon belül közigazgatási per indítható. A keresetlevelet a Gazdasági Versenyhivatalnál kell benyújtani elektronikusan az erre rendszeresített űrlap¹ használatával, mely a Gazdasági Versenyhivatal honlapján érhető el. A Gazdasági Versenyhivatal a keresetet az ügy irataival együtt továbbítja a közigazgatási perre hatáskörrel és illetékességgel rendelkező Fővárosi Törvényszéknek. A törvényszék eljárásában a jogi képviselet kötelező.

I n d o k o l á s

I.

Előzmények

- 1) A ZA-Invest Béta Kft. (a továbbiakban: ZA-Invest) a 2020. június 25. napján kötött szerződéssel megvásárolta a Csillag Csemege Kereskedelmi Kft. (a továbbiakban: Csillag Csemege) üzletrészei 97,05 százalékát, mely ugyanilyen mértékű szavazati jogot biztosít számára.
- 2) A ZA-Invest az 1) pont szerinti ügyletet, mint vállalkozások összefonódását a tisztességtelen piaci magatartás és a versenykorlátozás tilalmáról szóló 1996. évi LVII. törvény (a továbbiakban: Tpv.) 43/J. § (1) bekezdése alapján, a Tpv. 24. § (1) bekezdésére tekintettel 2020. szeptember 15-én bejelentette a Gazdasági Versenyhivatalhoz (a továbbiakban: GVH).
- 3) A ZA-Invest az összefonódás-bejelentésben jelezte, hogy közvetlen irányítója a PortfoLion Kockázati Tőkealap-kezelő Zrt. (a továbbiakban: PortfoLion) által kezelt PortfoLion Zöld Magántőke Alap (a továbbiakban: Zöld Alap) az OTP Bank Nyrt. (a továbbiakban: OTP) által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: OTP Csoport) tagja. Az OTP elnök vezérigazgatója

¹ http://www.gvh.hu//data/cms1041089/GVH_gvh_k01_19_01.jar

által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: Csányi Csoport) pedig jelentős szereplője azoknak a mezőgazdasági és élelmiszertermelési piacoknak, amelyeken a Csillag Csemege által irányított vállalkozáscsoport (a továbbiakban: NAGISZ Csoport) is tevékenykedik. Az összefonódás ebből fakadó esetleges káros koordinatív verseny hatásainak elkerülése érdekében az OTP Igazgatósága 174/2020 és 176/2020. számú határozataival elzárta az érintett személyeket a NAGISZ Csoporttal kapcsolatos döntésekben való részvételétől [a hivatkozott határozatokat (a továbbiakban együtt: Határozatok) az eljáró versenytanács 2020. szeptember 28-án hozott, VJ/26-16/2020. számú határozatának (a továbbiakban: Alaphatározat) melléklete tartalmazza].

- 4) Az összefonódás-bejelentésben az OTP az alábbi vállalást tette:

„[...] az OTP Bank Nyrt. nyilatkozik, hogy a 174/2020. sz. és a 176/2020. sz. [...] igazgatósági határozatok teljes körű betartására kötelezettséget vállal. Szintén vállalja az OTP Bank Nyrt., hogy a hivatkozott igazgatósági határozatokat mindaddig nem vonja vissza és nem változtatja meg olyan tartalommal, hogy az a jelenlegi védelemnél alacsonyabb védelmi szintet garantáljon a koordinatív hatások kizárása kapcsán, amíg a határozatok időbeli hatálya fennáll: tehát amíg a Csányi Csoport tevékenységével átfedő vagy ahhoz kapcsolódó tevékenységet végző vállalkozás az OTP Csoport részét képezi, illetve amíg az igazgatósági határozatok személyi hatálya alá tartozó személyek irányítói, illetve vezető tisztségviselői tisztséget viselnek a Csányi Csoportban, illetve az OTP Csoportban.”²

- 5) A GVH a bejelentett összefonódás vizsgálatára az eljáró versenytanács egyetértésével a Tptv. 67. § (4) bekezdésének b) pontja alapján 2020. szeptember 18-án VJ/26/2020. számon versenyfelügyeleti eljárást indított (a továbbiakban: Alapeljárás). Az eljáró versenytanács Alaphatározat 2. és 3. pontjaiban a Tptv. 30. § (3) bekezdése alapján az OTP által tett fenti vállalást kötelezettségként előírva az Alaphatározat 1. pontjában megállapította, hogy a kötelezettségek betartása mellett az összefonódás nem csökkenti jelentős mértékben a versenyt.

II.

A kérelem³

- 6) Az OTP 2022. október 5-én előterjesztett kérelmében kérte, hogy GVH az Alaphatározatot módosítsa az annak 2. és 3. pontjában előírt kötelezettségek megszüntetésével.
- 7) Az OTP kérelmében előadta, hogy az Alapeljárásban „[...] a koordináció kérdése, mint valószínűsíthető, de nem bizonyított probléma merült fel. E valószínűsíthető probléma megoldására a Kötelezettségeket ajánlotta fel annak érdekében, hogy az eljárás mihamarabb – a valószínűsíthető versenyprobléma alaposabb vizsgálata nélkül – lezáruljon.”⁴
- 8) Álláspontja szerint ugyanakkor az elmúlt két év tapasztalatait, a vezetői döntéshozatalra vonatkozó szabályokat és az aktuális piaci körülményeket figyelembe véve a koordináció lehetőségéből fakadó esetleges káros versenyhatások a kötelezettség előírása nélkül is kiküszöbölhetők, amit az alábbiakkal támasztott alá:
- a) A kötelezettségvállalásban hivatkozott Határozatokban foglalt szabályzatok alkalmazása már közel két éves múltra tekint vissza és ezen idő alatt egyszer sem fordult elő „incidens”. A szabályzatok az OTP Csoport munkavállalóival történő tudatosítása és későbbi alkalmazása

² Összefonódás-bejelentési űrlap 68. oldal.

³ VJ/26-18/2020. számú irat, átemelve a jelen eljárás iratai közé a VJ/38-1/2022. számú feljegyzéssel (a továbbiakban: Kérelem).

⁴ Kérelem 3. pont.

gördülékeny volt, mára ezek rutinszerű, kialakult és megszilárdult védelmi mechanizmusként rögzültek, így a mindennapok természetes részévé váltak.

- b) Az összefonódásnak a kötelezettség előírására okot adó hátrányos hatásai más módon, a kötelezettség előírása nélkül is kiküszöbölhetők az érintett vállalkozás(csoport)ok döntéshozatali mechanizmusában és jogszabályok rendelkezéseiben rejlő korlátozások, valamint a felelős vállalatirányítás és a kötelezettségvállalással érintett információk megismerhetőségének és felhasználhatóságának korlátozottsága révén.
- c) Az agrárium területén jelentős változások mentek végbe az utóbbi két évben, melyek akként módosították a piaci viszonyokat, hogy azok nyomán – tekintettel arra, hogy a piac nem tekinthető koordinációra alkalmasnak – már nem indokolt a kötelezés további fenntartása.

A kötelezettségek végrehajtása [ad a]

- 9) Az OTP a kötelezettségvállalás végrehajtása keretében kialakította az Alaphatározat mellékletében foglalt Határozatok hatékony végrehajtásának és dokumentálásának részletszabályait, elrendelte azok végrehajtását, illetve ellenőrzéseket végzett. Felállított egy ún. kínai falat, mely az információs- és döntési korlátozások hatékony érvényesítését szolgálja.
- 10) A konkrét belső szabályok és az eljárási szabályok OTP (Csoport) szintű tudatosítása – vagyis a jobb érthetőség és alkalmazhatóság érdekében a szellemiség, megközelítés átadása, a versenyjogi tudatosság növelése – a bevezetés első néhány hónapjában megtörtént. Azóta a védelmi mechanizmusok működését a természetesen és tudatosan működő önkorlátozás garantálja jelenleg és a jövőben is.
- 11) A kínai fal bevezetése óta eltelt közel két évben az OTP Ellenőrzési Igazgatósága és az OTP Jogi Igazgatósága, mint a végrehajtásban és ellenőrzésben elsődleges információs központok tudomására jutó tapasztalatok szerint nem utalt arra semmilyen jel (és incidens sem történt), hogy az Érintett Személyek⁵ részéről vagy számukra olyan közvetlen vagy közvetett információszerzési vagy átadási próbálkozások történtek volna, amely miatt a védelmi rendszer valóban szükséges lenne. Emellett a banki működés sajátosságából fakadóan az Érintett Személyek irányába történő általánosan jellemző információáramlásban eleve korlátozottan jelennek (jelenhettek volna) meg Érintett Információk⁶ (és különösen olyanok, amelyek a koordinációt lehetővé tették volna), mivel jelentőségük is korlátozott felsővezetői szinten.
- 12) Mindezek alapján az OTP úgy ítéli meg, hogy maradéktalanul teljesítette az Alaphatározatban előírt kötelezettségeket.

Döntéshozatali mechanizmus, jogszabályi korlátok [ad b]

- 13) Az OTP hivatkozott arra, hogy döntéshozatali mechanizmusa, illetve az irányadó jogszabályi rendelkezések olyan akadályt jelentenek, mely – a testületi döntéshozatali formából adódóan – biztosítja az egyes személyek mozgásterének korlátozottságát, vagyis nem tesz lehetővé az Érintett Személyek számára egyedüli döntéshozatalt, így nem tud megvalósulni az Alaphatározatban megfogalmazott koordináció.

---

⁵ Érintett Személynek minősülnek azon természetes személyek, akik az OTP Csoportban (és különösen Érintett Vállalkozásban), valamint az OTP Csoporttól független – ugyanakkor az OTP elnök-vezérigazgatója irányítása alatt álló – vállalkozáscsoportban egyidejűleg irányítói, illetve vezető tisztségviselői tisztséget viselnek.

⁶ Azon üzleti (nem nyilvános) információk, melyek az Érintett Vállalkozások piaci versennyel kapcsolatos jövőbeli magatartására vagy közelmúltbeli eredményeire vonatkoznak. Nem értendők ide azon múltbeli nyereségességi információk, melyek általános rálátást biztosítanak egy vállalkozás gazdasági teljesítményére, különösen befektetés-megtérülési szempontból.

- 14) Az OTP mint nyilvánosan működő részvénytársaság és mint hitelintézet esetében a testületi, kollektív döntéshozatali rendszer törvényi szinten (Ptk.⁷ és Hpt.⁸) kerül előírásra mind az irányítási funkció, mind a felügyeleti-felvigyázási funkció tekintetében, továbbá a döntéshozatal során a Ptk. és a Hpt. összeférhetlenségre és döntéshozatalra vonatkozó szabályait is megfelelően alkalmazni kell. Kiemelték továbbá, hogy az Érintett Személyek mindegyike az OTP Igazgatósága részére benyújtott előterjesztések vonatkozásában vesz részt testületi szintű határozathozatalban, és nekik nincs közvetlen, önálló ráhatásuk a Zöld Alap és így a NAGISZ Csoport operatív irányítására sem. Ez azért is igaz az OTP álláspontja szerint, mert:
- a) a PortfoLion és a Zöld Alap esetében is az operatív ügyekben történő határozathozatal testületi formában történik (a PortfoLion igazgatósága, valamint a Zöld Alap Befektetési Bizottsága útján),
  - b) [üzleti titok],
  - c) [üzleti titok],
  - d) egyik Érintett Személy sem tud a NAGISZ Csoport (a Csillag Csemege és a ZA-Invest) működésére közvetlenül hatással bíró határozatot önállóan meghozni (a Csillag Csemege és a ZA-Invest ügyvezetésében egyetlen Érintett Személy sem vesz részt), valamint
  - e) az Érintett Személyek egyike sem bír önálló operatív döntéshozatali tisztséggel.
- 15) A felelős vállalatirányítási követelmények tőzsdei cég (Nyrt.) esetén – amilyen az OTP is – nem teszik lehetővé a magatartások tetszőleges, üzleti racionálistól eltérő alakítását, az indokolatlan kockázatvállalást (pl. esetleges versenyfelügyeleti eljárás kockáztatását). Ennek körében az OTP évente jelentést készít a Budapesti Értéktőzsde Zrt. által kiadott Felelős Társaságirányítási Ajánlásoknak való megfelelésről, melyet a közgyűlés fogad el. Emellett az OTP Igazgatósága fogadja el az OTP Etikai Kódexét is, mely folyamatosan változik, fejlődik. Ezen dokumentumok a jogszabályoknak és az etikus üzleti működésre vonatkozó nemzetközileg is elismert irányelveknek, elvárásoknak való állandó megfelelést garantálják.
- 16) Az Érintett Információk, különösen az üzleti titkok (ad absurdum bennfentes információk) jogtalan áramlását és felhasználását több törvényi szintű, uniós és magyar jogszabály is akadályozza, a PortfoLion alapkezelőt az OTP viszonylatában is az általános szabályok szerinti titoktartási kötelezettség terheli.⁹ A felhasználás valamilyen aktusban ölthet testet, tehát annak nyoma van, így a visszaélést elkövető felelősségre vonható.
- 17) A vizsgált vállalatcsoportok tényleges együttműködése kapcsán a kérelem hivatkozott arra, hogy azok között jelenleg nincs üzleti kapcsolat és [üzleti titok].

A piaci körülmények változása [ad c)]

- 18) Az OTP álláspontja szerint a jelenlegi piaci körülmények mellett a koordináció esélye, jelentősége rendkívül alacsony mértékű, míg abban való érdekelttség nem áll fenn, mivel a koordinációhoz szükséges feltételek (a koordináció betartása az abban részes felek által megfigyelhető kell, hogy legyen egy megfelelő elrettentő mechanizmus a koordinációtól való eltérés esetére; a nem koordináló versenytársak és a vevők nem veszélyeztethetik a koordinációtól várt eredményeket) nem állnak fenn. Ezek alátámasztására az alábbiakat emelte ki az OTP kérelmében.

⁷ A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény

⁸ A hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 2013. évi CCXXXVII. törvény

⁹ Pl. Tpv. az üzleti titok védelméről szóló 2018. évi LIV. törvény; a kollektív befektetési formákról és kezelőikről, valamint egyes pénzügyi tárgyú törvények módosításáról szóló 2014. évi XVI. törvény (Kbftv.). Jelen esetben a Kbftv. szerinti, a Hpt.-re hivatkozással meghatározott Hpt. 164/B. § szerinti kivételszabály sem alkalmazható.

- 19) Az OTP Csoport, a Csányi Csoport és a NAGISZ Csoport (a továbbiakban együtt: érintett vállalkozáscsoportok) termékei és tevékenységei tekintetében 20 esetben mutatkozik átfedés, melyek közül csak két termék esetében haladja meg a három vállalkozáscsoport együttes piaci részesedése a 20%-ot, és csak csekély mértékben. A növekmény pedig a feldolgozott nyers tehéntej esetében 5% alatti, az értékesített hízósertés esetén pedig a növekmény csak kis mértékben haladja meg az 5%-ot. Utóbbi piac esetében az is releváns, hogy a [üzleti titok].
- 20) Az OTP hivatkozott arra is, hogy van olyan egységes szakmai/stratégiai irányítás alatt álló, az agráriumban aktív versenytárs vállalkozáscsoport (a Talentis Alcsoport a Mészáros Csoporton belül), amely jelentős – akár az érintett vállalkozáscsoportokét meghaladó – piaci részesedéssel és piaci erővel, és akár még jelentősebb potenciállal is bír, és (különösen az elmúlt években) dinamikus növekedést mutat.
- 21) Az előzőekre tekintettel az OTP úgy ítéli meg, hogy a jelenlegi piac körülmények között az érintett vállalkozáscsoportok még együttesen sem rendelkeznek olyan mértékű piaci erővel, ami lehetővé tenné számukra áremelést.
- 22) Nem elhanyagolható körülmény az OTP szerint az sem, hogy a mezőgazdasági- és élelmiszertermékek meghatározó hazai piacait és az ott kialakuló árakat nem elsősorban a hazai vállalkozások versenye (esetleges koordinációja) befolyásolja (lenne képes befolyásolni), hanem a globális hatások (pl. a sertés piaci árak tekintetében [üzleti titok]).

III.

Az utóvizsgálati eljárás megindítása

- 23) A Tpv. 32. § (4) bekezdése b) pontja értelmében a Gazdasági Versenyhivatal a Tpv. 30. § alapján hozott határozatát módosíthatja a kötelezett vállalkozás kérelmére vagy hivatalból, ha a határozatban előírt kötelezettség teljesítése a piaci viszonyok, a verseny feltételeinek módosulása folytán a továbbiakban nem indokolt, és az összefonódásnak a kötelezettség előírására okot adó hátrányos hatásai más módon vagy a kötelezettség előírása nélkül is kiküszöbölhetők.
- 24) A határozatnak a Tpv. 32. § (4) bekezdése szerinti módosítása iránti kérelmet a Tpv. 77. § (2) bekezdése alapján utóvizsgálat keretében kell vizsgálni.
- 25) Az előzőekre tekintettel a GVH 2022. október 12-én az OTP-nek az Alaphatározat módosítása iránti Kérelmének vizsgálatára utóvizsgálatot indított.

IV.

A kérelem elbírálása

Az összefonódás és az OTP vállalása értékelésének keretei az Alapeljárásban, és ezek következményei a jelen eljárásra nézve

- 26) A Kötelezettségek Közlemény¹⁰ 39. pontjában foglaltak szerint „Az összefonódásokkal kapcsolatos eljárás során a verseny probléma azonosítása a GVH feladata. Az eljárás meggyorsítása érdekében azonban, amennyiben a felek úgy vélik, hogy a tranzakció nagy valószínűséggel versenyproblémát vet fel, már a bejelentésben megtehetik a versenyprobléma orvoslására irányuló vállalásaikat.” A

¹⁰ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanács elnökének 8/2017. közleménye az összefonódás vizsgálatára irányuló eljárásban hozott nem megtiltó határozatokban feltételek, illetve kötelezettségek előírásáról.

Kötelezettségek Közlemény 43. pontja azt is rögzíti, hogy „[...] A GVH [...] lehetőséget lát a Tpv. 67. § (4) bekezdésének b) pontja szerinti egyszerűsített eljárásra, ha a versenyprobléma könnyen azonosítható és egyszerű annak megítélése, hogy milyen feltétellel vagy kötelezettséggel orvosolható, valamint a) a bejelentés már tartalmazza a bejelentő által előre látott és nem vitatott versenyproblémához kötődő vállalását; és b) a vállalatok szerinti feltétel bekövetkezése, illetve kötelezettség betartása mellett nyilvánvaló, hogy az összefonódás nem eredményezi az érintett piacon a verseny jelentős mértékű csökkenését.”

- 27) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint az előzőekből az is következik, hogy az összefonódás-bejelentésben tett vállalás esetén nem feltétlenül szükséges a GVH részéről annak teljes egyértelműséggel történő bizonyítása, hogy az összefonódás a vállalat kötelezettségként történő előírása hiányában a verseny jelentős mértékű csökkenésével járna. Elégséges annak megállapíthatósága, hogy az összefonódás nagy valószínűséggel versenyproblémát vet fel és annak értékelése, hogy az előírt kötelezettség kellő biztosítékot jelent-e arra nézve, hogy nem kell számolni a verseny jelentős mértékű csökkenésével. Ezen túlmenően azonban arra is tekintettel kell lenni, hogy a kötelezettség előírása nem keletkeztet-e valamilyen más versenyproblémát, amit azonban a jelen esetben nem azonosított az eljáró versenytanács.
- 28) Az eljáró versenytanács álláspontja szerint ez a megközelítés összhangban van az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 4. §-ban foglalt hatékonysági elvvel, mely szerint „A hatóság a hatékonyság érdekében úgy szervezi meg tevékenységét, hogy az az eljárás valamennyi résztvevőjének a legkevesebb költséget okozza, és – a tényállás tisztázására vonatkozó követelmények sérelme nélkül, a fejlett technológiák alkalmazásával – az eljárás a lehető leggyorsabban lezárható legyen.”
- 29) Ezt az elvet kívánja szolgálni a GHV azzal is, hogy az Eljárás Indítási Közlemény¹¹ 30. pontja rögzíti, hogy „Ha a bejelentésből nem állapítható meg egyértelműen, hogy fennállnak-e az eljárás indítás feltételei, a GVH a Tpv. 67. § (4) bekezdés b) pontja szerinti („egyszerűsített”) eljárást indít. Így jár el a GVH, ha az ügyfelek az összefonódás káros hatásainak kiküszöbölése érdekében már az Úrlapban a Tpv. 30. § (3) bekezdése szerinti vállalást tesznek [...]”. Vagyis, ha az egyszerűsített eljárás keretei között megállapítható, hogy a már benyújtott vállalás megfelelően orvosolja a lehetséges versenyproblémát, akkor nincs szükség a nagyobb adminisztratív teherrel járó teljes körű eljárásra.
- 30) Az előzőekkel összhangban áll az OTP kérelme (lásd határozat 7) pontját), amely szerint az Alapeljárásban a kötelezettséget egy valószínűsített, de nem bizonyított probléma megoldására ajánlotta fel annak érdekében, hogy az eljárás mihamarabb lezáruljon.
- 31) Az Alapeljárásban az eljáró versenytanács abból indult ki, hogy az adott esetben nem a piaci koncentrációnak a verseny szempontjából kedvezőtlen megváltozása veti fel a káros koordinatív hatás veszélyét, hanem az, hogy az összefonódás egy olyan - személyi átfedéseken alapuló - kapcsolatot hoz létre két egymástól versenyjogi értelemben az összefonódást követően is független vállalkozáscsoport között, ami lehetőséget biztosít a piaci magatartásuk koordinálására (üzleti információk megosztására, piaci magatartásuk összehangolására).
- 32) Az Alaphatározat a koordináció esélyét és jelentőségét erősítő körülményként a koordinációt lehetővé tevő kapcsolatot és a koordinációra való érdekeltséget értékelte. A többemű személyi összefonódások mellett a koordinációban való érdekeltséget erősítő körülménynek minősítette, hogy mindkét vállalkozáscsoport a mezőgazdasági és az élelmiszeripari termékek széles körét állítja elő,

¹¹ A Gazdasági Versenyhivatal elnökének és a Gazdasági Versenyhivatal Versenytanácsa elnökének 7/2017 közleménye az összefonódás-bejelentési kötelezettség, az összefonódás vizsgálatára irányuló versenyfelügyeleti eljárás megindítása, valamint az eljárás teljes körűvé nyilvánítása esetén alkalmazandó „nem nyilvánvalóság” feltételtől.

és azok túlnyomó többsége esetében van átfedésben tevékenységük, továbbá mindkét vállalkozáscsoport jelentősnek tekinthető nettó árbevételét ér el mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek értékesítéséből, és mindkét csoporthoz országosan ismert élelmiszer márkák tartoznak. A 43. pont rögzítette, hogy „a koordináció esélyét és jelentőségét erősítő körülmények hiányában (így pl. egy középvezetői szintű átfedés esetében, két átfedő tevékenységet végző, de elhanyagolható forgalmú vállalkozásban) az eljáró versenytanács álláspontja szerint a versenykorlátozó koordináció esetleges megvalósítása ellen elégséges biztosítékot jelent az utólagos versenyfelügyeleti beavatkozás (a Tpv. 11. §-ába ütköző magatartások elleni fellépés) lehetősége és indokolatlan azok előzetes kontrollja”.

- 33) Másoldalról az Alapeljárásban egyértelműen bizonyítást nyert, hogy az előírt kötelezettség (a Határozatokban foglaltak betartásának előírásával) megfelelő biztosítékokat teremt arra nézve, hogy az OTP egyes vezető beosztású munkavállalóinak részvételét korlátozza a NAGISZ Csoporttal kapcsolatos döntések meghozatalában.
- 34) Az eljáró versenytanács ugyanakkor az előzőekben részletesen kifejtettek tekintetével az Alapeljárásban a fentiekben túlmenően nem bizonyította a valószínűsített versenyproblémát és így nem vizsgálta részleteiben a kötelezettség szükségességének kérdését. A jelen, a kötelezettség megszüntetésére vonatkozó kérelem alapján indult eljárásban az eljáró versenytanács álláspontja szerint annak kell a vizsgálat középpontjában lennie, hogy a jelenleg rendelkezésre álló információk alapján
- a koordinációt lehetővé tevő kapcsolat és
  - a koordinációra való érdekeltség,

mint a koordináció esélyét és jelentőségét befolyásoló körülmények változása megállapítható-e és így mellőzhető-e a koordináció megelőzésére szolgáló ex-ante jellegű kötelezések és a továbbiakban a koordináció esetleges megvalósítása ellen elegendő-e a Tpv. 11. §-a alapján történő ex-post fellépés lehetősége. Ez összhangban van a Tpv. 32. § (4) bekezdése b) pontjával is, hiszen a koordinációt lehetővé tevő kapcsolat és a koordinációra való érdekeltség változásának vizsgálata megfigyelhető a verseny feltételei és a piaci viszonyok módosulásának mérlegelésével, ahogyan az ex-post és ex-ante beavatkozások mérlegelése sem más, mint annak vizsgálata, hogy az esetleges hátrányos hatások kötelezettség előírása nélkül is kiküszöbölhetőek-e.

A kötelezettség fenntartásának szükségtelensége

A koordinációt lehetővé tevő kapcsolat

- 35) A vezetői átfedés, a verseny szempontjából káros információáramlás lehetősége kapcsán a kötelezettséggel érintett vállalkozások döntési mechanizmusai, az irányadó jogi szabályozás és a kötelezés elmúlt két évének edukációs hatásai együttesen értékelendők.
- 36) Az eljáró versenytanács megalapozottnak látja az OTP azzal kapcsolatos érveit (lásd határozat 14-16 pontjait), melyek szerint az OTP Csoport döntési mechanizmusai és az azokra vonatkozó jogszabályi előírások érdemi korlátokat jelentenek a kötelezettség előírásával megakadályozni szándékozott koordináció elé. Ezek alapján ugyanis testületi, kollektív döntéshozatali rendszer működik, mind az irányítási, mind a felügyeleti-felvigyázási funkció tekintetében, amelyek eredményeképpen az Érintett Személyek az OTP Igazgatósága részére benyújtott előterjesztések vonatkozásában vehetnek részt a testületi szintű döntéshozatalban és nincs közvetlen, önálló ráhatásuk a Zöld Alap és így a NAGISZ Csoport operatív irányítására. Emellett az érzékeny információk áramlására vonatkozó szabályozási korlátok és a társasági formából (Nyrt.) adódó többletfelelősség is olyan körülmények, amelyek a koordináció veszélyét csökkentik.

- 37) A koordináció lehetőségét az Alapeljárásban felvető vezetői átfedések kapcsán tehát a megállapítható, hogy azok ténylegesen nem, vagy csak kis eséllyel képesek a koordináció megvalósítására.
- 38) Megállapítható továbbá, hogy az elmúlt két évben az OTP az Alaphatározatban előírt kötelezettségnek megfelelően járt el, azaz a kötelezés edukációs, vállalati megfelelésre nevelő hatása érvényesült. Az eljáró versenytanács az összehangolt működés ellen szóló érvként értékelte a felek tényleges üzleti kapcsolatainak alakulásáról rendelkezésre álló információkat is (lásd 17) pont). Jelen esetben az Alaphatározat a kötelezések teljesítését addig írta elő, amíg az előírásukra okot adó vezetői átfedések fennállnak, azonban időkorlátot nem rögzített. A Kötelezettségek Közlemény 26. pontja szerint „A kötelezettségek előírása – speciális kivételektől eltekintve – meghatározott időtartamra vonatkozik. A kötelezettség időtartamát elsősorban az határozza meg, hogy mekkora az az időtáv, amely alatt a piac többi szereplője alkalmazkodni tud a megváltozott piaci helyzethez, illetve mikorra várhatók olyan változások a piaci helyzetben, amelyek szükségtelenné teszik a kötelezettség fenntartását.” Az eljáró versenytanács álláspontja szerint bár az Alapeljárásban fennálló speciális körülményekre tekintettel indokolt volt a kötelezés időtartamát az előírásukra okot adó körülmények fennállásához kötni, jelen utóvizsgálatban rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy az elmúlt két év elegendő volt arra, hogy a kötelezés edukációs hatását kifejtse és ezen idő alatt a piaci viszonyok is változtak.
- 39) A fentiekre tekintettel az eljáró versenytanács megállapíthatónak tartja, hogy a koordinációt lehetővé tevő kapcsolat vonatkozásában jelenleg már nem azonosítható olyan körülmény, amely miatt a Tpv. 11. §-a szerinti általános tilalom és az az alapján történő ex-post fellépés lehetősége ne lenne elégséges és az ex-ante jellegű kötelezésekre is szükség lenne.

A koordinációra való érdekeltség

- 40) Bár a fentiek alapján az eljáró versenytanács szerint megállapítható, hogy koordinációt lehetővé tevő kapcsolat, a koordináció megvalósulásának esélye kapcsán releváns körülmények önmagukban sem indokolják a kötelezettség további fenntartását az eljáró versenytanács a kérelemre is tekintettel értékelte a koordinációra való érdekeltség kérését is.
- 41) Az érintett piaci változásokat, a jelenlegi piaci struktúrát figyelembe véve vizsgálandó, hogy a felek mennyire érdekeltek a koordináció megvalósításában, annak lehet-e olyan jelentős hatása, amely az ex-ante jellegű kötelezés fenntartását indokolja.
- 42) Az Alapeljárásban a GVH arra a következtetésre jutott, hogy a személyi kapcsolódások a piaci részesedéstől függetlenül felvetik a két egymástól független vállalkozáscsoport közötti olyan versenyt korlátozó koordináció veszélyét, amelynek megvalósulása a Tpv. 13. § (3) bekezdése alapján piaci részesedéstől függetlenül beleütközik a Tpv. 11. § szerinti tilalomba, és a koordináció esélyét és jelentőségét erősítő körülmények miatt indokolt annak ex-ante jellegű kötelezettséggel való kezelése (lásd határozat 32) pontját). Az eljáró versenytanács fenntartja, hogy ilyen típusú koordináció esetében alacsonyabb piaci részesedések mellett is szükség lehet az ex-ante jellegű beavatkozásra, különösen ha a koordináció lehetőségét megteremtő kapcsolat erőssége a koordináció esélyét növeli, ahogyan az is igaz, hogy gyengébb kapcsolat (és a koordináció alacsonyabb esélye) is lehet aggályos (és indokolhat ex-ante jellegű intézkedést), ha a felek piaci részesedése magasabb az érintett piacokon.
- 43) Minderre tekintettel a kötelezés megszüntetésére irányuló kérelem értékeléséhez az eljáró versenytanács már szükségesnek ítélte az OTP Csoport és a Csányi Csoport piac helyzetének annál részletesebb értékelését, mint amilyen mélységű vizsgálatot az Alapeljárásban (az OTP vállalásra tekintettel) végzett.

- 44) Ebben a tekintetben az eljáró versenytanács az Eljárás Indítási Közleményben foglaltakat tekintette kiindulópontnak, így mindenekelőtt az OTP Csoport és a Csányi Csoport piaci részesedéseit az általuk előállított mezőgazdasági- és élelmiszer termékek esetében. Az eljáró versenytanács kellően alátámasztottnak ítélte a Kérelemben foglalt piaci részesedési adatokat, ezért azokat értékelése alapjául elfogadta, és azok alapján első megközelítésben azt értékelte, hogy az Eljárás Indítási Közleményben foglaltak alapján felvetődnének-e káros versenyhatások, ha a Csányi Csoport és az OTP Csoport között nem egyszerűen személyi összefonódások lennének, hanem a két vállalkozáscsoport között a Tptv. 23. § (1) bekezdése szerinti összefonódás jönne létre.
- 45) A Csányi Csoport és az OTP Csoport által egyaránt értékesített termékek közül csak a feldolgozott nyers tehéntej és az értékesített hízósértés esetében haladja meg együttes piaci részesedésük azt a mértéket (20 százalék), amely felett összefonódásuk esetén az Eljárás Indítási Közlemény 22. ba) pontja alapján káros horizontális hatással kellene számolni. A nyers tehéntej esetében azonban az egyik vállalkozáscsoport részesedése lényegesen 5 százalék alatti, és a HHI növekménye kevesebb, mint 150. Erre tekintettel az Eljárás Indítási Közlemény 22. cb) pontja alapján a feldolgozott nyers tehen tej esetében sem vetődne fel káros horizontális hatás lehetősége.
- 46) Az értékesített hízósértés esetében azon túlmenően, hogy a Csányi Csoport és az OTP Csoport együttes piaci részesedése meghaladja a 20 százalékot, azon belül mindkét vállalkozáscsoporté az 5 százalékot. Ezért az Eljárás Indítási Közlemény alapján a két vállalkozáscsoport összefonódása esetén nem lenne kizárható káros horizontális hatás jelentkezése. Az eljáró versenytanács szerint azonban az összefonódásuk esetére értelmezett káros hatások – és az összefonódás nélküli helyzetben az esetleges koordinációban való fokozott érdekelttség – ellen szól, hogy a 20 és az 5 százalék túllépése is csekély mértékű, másrészt egyéb releváns információk alapján (lásd 19) és 22) pontokat) sem valószínűsíthető, hogy ezen piaci részesedések mellett a felek képesek lennének az árakat befolyásolni.

Összegzés

- 47) Az eljáró versenytanács az előzőekre tekintettel úgy ítélte meg, hogy a továbbiakban nem indokolt a kötelezés, mint ex-ante beavatkozás fenntartása. Az eljáró versenytanács álláspontja szerint a Tptv. IV. fejezetének a versenykorlátozó koordinációt tiltó rendelkezései (mint az ex-post magatartáskontroll eszközei) egyrészt kellő visszatartó erőt jelentenek a jogkövető magatartásban elkötelezett vállalkozások számára, másrészt a GVH számára is megteremtik az utólagos versenyfelügyeleti beavatkozás lehetőségét.¹²
- 48) Mindezek alapján az eljáró versenytanács – egyezően a Tptv. 71. § (2) bekezdése szerinti vizsgálói indítvánnyal – a kérelemnek helyt adott és az Alaphatározatot módosította akként, hogy a 2. és 3. pontjában előírt kötelezettségeket mellőzte.

V.

Eljárási kérdések

- 49) A GVH hatáskörét az utóvizsgáltra a Tptv. 77. §, illetékességét a Tptv. 45. § állapítja meg.
- 50) Az eljáró versenytanács döntését a Tptv. 73. § (2) bekezdése és 74. § (1) bekezdése alkalmazásával az ügyre vonatkozó előzetes álláspontjának az ügyfelek részére történő megküldése és tárgyalás tartása nélkül hozta meg.

---

¹² Vö. Kötelezettségek Közlemény 25. pont.

- 51) A Tpv. 80/Q. §-a szerint a jogorvoslatra az e fejezetben nem szabályozott kérdésekben az Ákr. rendelkezéseit kell megfelelően alkalmazni.
- 52) Az Ákr. 112. §-a szerint a hatóság határozata ellen önálló jogorvoslatnak van helye, a 113. § (1) bekezdése szerint a közigazgatási per kérelemre induló jogorvoslati eljárás. A 114. § (1) bekezdése szerint az ügyfél – az önálló fellebbezéssel nem támadható végzések kivételével – a véglegessé vált döntés ellen közigazgatási pert indíthat.
- 53) A közigazgatási per szabályait a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) határozza meg.
- 54) A Kp. 29. § (1) bekezdése az elektronikus kapcsolattartásra a polgári perrendtartás szabályait rendeli megfelelően alkalmazni. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése szerint az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény (a továbbiakban: E-ügyintézési tv.) alapján elektronikus úton történő kapcsolattartásra kötelezett minden beadványt kizárólag elektronikusan – az E-ügyintézési tv.-ben és végrehajtási rendeleteiben meghatározott módon – nyújthat be a bírósághoz.
- 55) Az E-ügyintézési tv. 9. § (1) bekezdése alapján elektronikus ügyintézésre köteles az államigazgatási szerv feladat- és hatáskörébe tartozó ügyben ügyfélként eljáró gazdálkodó szervezet és annak jogi képviselője.
- 56) A Kp. 39. § (1) bekezdése szerint a keresetlevelet – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a vitatott közigazgatási cselekmény közlésétől számított harminc napon belül kell a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez benyújtani.
- 57) A Kp. 39. § (6) bekezdése szerint – ha törvény eltérően nem rendelkezik – a keresetlevél benyújtásának a közigazgatási cselekmény hatályosulására halasztó hatálya nincs.

Budapest, 2022. október 28.

Dudra Attila
előadó versenytanács tag

Dr. Tóth András
a Versenytanács elnöke,
versenytanács tagként eljárva

dr. Szoboszlai Izabella
versenytanács tag